

Mulj naš svagdašnjiji!

Marko List, mag.ing.agr.

Predsjednik Hrvatske udruge kompostana

Misija Hrvatske udruge kompostana

- 1. Poticanje održivog razvoja:** Promicati kompostiranje kao ekološki prihvatljiv način upravljanja organskim otpadom, smanjujući tako emisiju stakleničkih plinova i poboljšavajući kvalitetu tla.
- 2. Edukacija i osvješćivanje:** Educirati građane, tvrtke i institucije o prednostima kompostiranja te pružati informacije i resurse potrebne za uspješno kompostiranje.
- 3. Suradnja i inovacije:** Poticati suradnju između javnog i privatnog sektora, akademske zajednice i lokalnih zajednica kako bi se razvile inovativne metode i tehnologije u kompostiranju.

Misija Hrvatske udruge kompostana

4. Zagovaranje i politika: Raditi na stvaranju i implementaciji politika koje podržavaju kompostiranje te surađivati s vladinim i nevladinim organizacijama na unapređenju zakonske regulative u području gospodarenja otpadom.

5. Kvaliteta i standardi: Postaviti visoke standarde za kvalitetu komposta te promovirati najbolje prakse u procesu kompostiranja kako bi se osigurala sigurnost i učinkovitost.

6. Lokalni razvoj: Podržavati razvoj lokalnih kompostana i inicijativa koje potiču kompostiranje u urbanim i ruralnim sredinama, stvarajući tako zelena radna mjesta i jačajući lokalnu ekonomiju.

Hrvatska udruga kompostana vjeruje u snagu zajedništva i suradnje u stvaranju održivije budućnosti kroz odgovorno upravljanje organskim otpadom i transformaciju istog u vrijedne resurse.

Vizija Hrvatske udruge kompostana

- 1. Zelena i zdrava Hrvatska:** Zemlja u kojoj se kvaliteta tla kontinuirano poboljšava kroz široku upotrebu visokokvalitetnog komposta, što doprinosi zdravijem okolišu, boljoj poljoprivrednoj proizvodnji i očuvanju bioraznolikosti.
- 2. Održive zajednice:** Društvo koje je osviješteno i aktivno sudjeluje u održivom gospodarenju otpadom, gdje kompostiranje predstavlja ključnu komponentu lokalnih ekoloških inicijativa.
- 3. Inovacije i tehnologija:** Hrvatska kao lider u inovacijama i tehnologijama za kompostiranje, gdje se kontinuirano razvijaju nove metode koje povećavaju učinkovitost i kvalitetu procesa kompostiranja.
- 4. Cirkularna ekonomija:** Potpuna integracija kompostiranja u cirkularnu ekonomiju, gdje se organski otpad smatra vrijednim resursom koji se vraća u prirodni ciklus, smanjujući potrebu za odlaganjem na deponije i spaljivanjem.

Vizija Hrvatske udruge kompostana

5. Podrška i edukacija: Stalna podrška i edukacija za građane, poduzetnike i institucije kako bi se osigurala široka primjena i razumijevanje prednosti kompostiranja, te izgradnja kapaciteta za upravljanje organskim otpadom na lokalnoj i nacionalnoj razini.

6. Regulativa i politika: Stvaranje povoljnog zakonodavnog okvira koji podržava kompostiranje i druge oblike održivog gospodarenja otpadom, te aktivna uloga u oblikovanju politika koje promiču ekološki odgovorno ponašanje.

Hrvatska udruga kompostana teži ka tome da kompostiranje postane neizostavan dio svakodnevnog života u Hrvatskoj, čime se osigurava čista i zelena budućnost za sve njezine građane.

Anomalije i problemi u praksi

- Problemi počinju donošenjem EU Uredbe 2019/1009
- Nastavljaju se Zakonom o gnojidbenim proizvodima (NN 39/2023)
- Sada kreće „klasična hrvatska priča“ članak 28. gore navedenog zakona kaže citiram: Pravilnik iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- Od donošenja Zakona do danas je prošlo točno **14 mjeseci i još nema Pravilnika!!!**
- Problem je međuresorski, te obuhvaća Ministarstvo održivog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede i Hrvatske vode
- Prilikom gradnje UPOV-a iz EU fondova kao rješenje za mulj su u projektima pisali aerobna ili anaerobna razgradnja, što sada pada u vodu i trenutačno rješenja nema!!!
- Prije donošenja Zakona o gnojidbenim proizvodima postojao je Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada koji je omogućavao da se kompost iz mulja koristi na poljoprivrednim površinama koje se ne koriste za proizvodnju hrane, već energetske biljake

Aktivnosti udruge

- Radni skup: Rasprava o problematici mulja nastalog s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, HGK Osijek
- Slanje dopisa sa zaključcima prema HGK i prijedlozima rješenja za navedenu problematiku
- Slanje dopisa u Hrvatsku udruhu Vodovoda i kanalizacije s ciljem objašnjavanja zakonske situacije i posljedica
- Slanje dopisa u Ministarstvo poljoprivrede sa prijedlozima rješenja i primjera dobre prakse iz Austrije koja ima 404 kompostane
- Održavanje sastanka sa Ministarstvom poljoprivrede i Ministarstvom održivog razvoja na navedenu problematiku, zaključak da moramo nastaviti razgovore
- Gostovanje predsjednika udruge u emisiji Ekologika HRT Radio Sljeme
- Gostovanje predsjednika udruge u emisiji Zelena linija HRT 4 sa državnim tajnikom Ministarstva poljoprivrede gdje smo razgovarali o problematici-zaključak naći ćemo zajedničko rješenje

Primjeri ostalih zemalja EU

- Austrija koja ima 404 kompostane ima nacionalni zakon koji omogućava kompostanama da svoj kompost proglase kompostom I ili II klase
- Dozvoljeno je koristiti kompost koji je dobiven iz mulja sa pročištača otpadnih voda u ekološkoj poljoprivredi
- Mulj u poljoprivredi izravno koriste: Irska 88 %, Španjolska 87%, Bugarska 77%, Estonija 58%, Norveška 55%
- Kompostirani mulj koriste: Mađarska 74%, Finska 58%, Cipar 57%, Slovačka 48%
- Praksa korištenja mulja je raširena u EU državama jer se na taj način u tlo vraća organska tvar i mineralni sastojci
- Prema podacima Eurostata Hrvatska je na samom začelju po količini mulja koji se koristi na poljoprivrednim površinama ili se kompostira
- Prema podacima iz Akcijskog plana za korištenje muljeva iz UPOV-a procjenjuje se da će u Hrvatskoj nastajati između 160.000-170.000 tona na godišnjoj razini

QUO VADIS HRVATSKA?!

HVALA NA PAŽNJI!

